

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕРНОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВСТУПУ ДО СОТ

***НЕСТЕРОВИЧ О.В.,* СТУДЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

В Україні зернове виробництво є основою сільського господарства. Нині від стану зернового комплексу значною мірою залежить продовольча безпека України та її експортний потенціал. І не випадково цьому питанню приділяється значна увага з боку вітчизняних науковців.

В сучасних умовах глобалізації особливої актуальності набуває питання приєднання України до системи ГАТТ /СОТ оскільки членство в СОТ є обов'язковою умовою для набуття та повноправного членства в ЄС.

Входження України в світовий економічний простір передбачає не тільки відкриття ринків, а й можливість одночасного застосування комплексу заходів щодо захисту внутрішнього ринку, зокрема створення ефективної системи захисту від недобросовісного імпорту, отримання можливості захисту національного товаровиробника в антидемпінгових, спеціальних розслідуваннях у рамках процедури розгляду торгівельних спорів СОТ тощо. Реалізацію курсу на інтеграцію України до світового економічного простору стає невід'ємним елементом не тільки зовнішньої, а й внутрішньої політики держави.

Членство України в СОТ, безперечно, зумовлюватиме для економіки України й для сільського господарства зокрема, певні як позитивні, так і негативні наслідки. По-перше, для України як держави узагальнені економічні переваги можна прогнозувати в прискоренні структурних реформ та реформ управління галуззю за рахунок іноземних інвестицій, міжнародного менеджменту та технологій, а по-друге, у збільшенні доходної частини бюджету від розширення міжнародної торгівлі та й інших ефектів унаслідок лібералізації режиму доступу до зовнішніх ринків торгівлі, капіталів та праці.

В системі зернопродуктового підкомплексу в умовах вступу до СОТ можна виділити наступні проблемні питання:

— Конкурентоздатність продукції. Конкурентоспроможність українського зернового під комплексу продукції за ціною обумовлюється порівняно низькою собівартістю її виробництва. Однак, уже сьогодні купівельні ціни в Україні наближаються або дорівнюють європейським. У майбутньому собівартість вітчизняної

* Науковий керівник – Павлюк О.В., асистент

продукції зростатиме, бо зростатимуть оплата праці й вартість енергоносіїв; а вартість засобів захисту рослин, добрив, транспортні витрати вже тепер дорівнюють світовим.

— Проблема якості. Це не тільки формування національних підходів до нових стандартів якості, сільгосппродукції агропродовольчих товарів споживачами в контексті генетичної модифікації продуктів та таких, що вироблені на основі антибіотиків, гормонів і стимуляторів росту.

— Дотримання вимог СОТ у сфері прав власності на біологічні активи, санітарні та фітосанітарні аспекти змушуватиме національних виробників більше коштів витратити саме на заходи стандартизації як умов виробництва, так і його продуктів.

Українська аграрна наука здійснює належні заходи щодо наукового забезпечення членства сільського господарства в СОТ. Безперечно ми маємо розробляти та вносити пропозиції щодо стратегічних заходів підвищення конкурентоспроможності зернової продукції, як на внутрішніх так і на зовнішніх ринках.

До цих заходів можна віднести:

— Прискорення позитивні тенденції у збільшенні обсягів виробництва продукції великими підприємствами і, відповідно, спрямувати зусилля на зменшення міграції сільського населення до міст;

— Створення державного резерву для гарантування продовольчої безпеки;

— Розробка заходів із просування сільськогосподарської продукції на ринок, маркетингового забезпечення;

— Розвиток послуг зі створення виробничої та соціальної інфраструктури, включаючи електропостачання, водопостачання, дороги, греблі, дренажні системи і т.д.

— Урегулювання взаємовідносин між виробниками зерна та переробками підприємствами;

— Розробити на середньострокову перспективу програму державної підтримки експорту товарів, робіт(послуг) зернового комплексу України на принципах системності, ефективності, доступності та прозорості;

— Зниження рівня надвиробництва окремих видів сільськогосподарської продукції;

— Реформування і забезпечення простоти і прозорості принципів державної допомоги виробникам;

— На перше місце ставити не кількість виробленої продукції, а її якість;

— Збільшення субсидій на розвиток сільської місцевості, а не виробництва в сільському господарстві.

Література.

1. Грідін О.В. Стан та перспективи розвитку вітчизняного зерновиробництва в умовах вступу до СОТ / О.В. Грідін // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ. – 2007. – Вип. 50. – С. 81-86.
2. Грідін О.В. Світовий ринок зерна: стан, проблеми та перспективи розвитку / О.В. Грідін // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». – 2008. - Випуск 8/1, (31). – С. 75-78.
3. Грідін О.В. Сучасний стан та динаміка розвитку світового ринку зерна: матеріали III Міжнародного Форуму молодих вчених [«Ринкова трансформація економіки постсоціалістичних країн: стан, проблеми, перспективи»], (15-16 травня 2008 року, м. Харків. Т. 2.) / Міністерство аграрної політики України, Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка. – Харків: ХНТУСГ. – 2008. – С. 187-188.
4. Грідін О.В. Оцінка перспектив розвитку світового зерновиробництва: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [«Аграрний форум – 2008»], (м. Суми, 15-18 жовтня 2008 року) / Міністерство аграрної політики України, Сумський національний аграрний університет. – Суми: ВТД «Університетська книга». – 2008. – С. 130.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ИЗУЧЕНИЮ СУЩНОСТИ КЛАСТЕРНОЙ ФОРМЫ ОБЪЕДИНЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ

***ОНИЩЕНКО С.К.,* АССИСТЕНТ,
ТНУ ИМ. В.И. ВЕРНАДСКОГО***

Сложившаяся ситуация в экономике Украины и в мире в целом, вынуждает субъекты хозяйствования прибегать к интеграции для обеспечения выживания и развития.

Формы объединения предприятий могут быть: ассоциации, корпорации, консорциумы, концерны, картели, синдикаты, тресты, холдинги и финансовые группы.

Помимо этого Хозяйственный Кодекс Украины [1, ст. 120, п. 1] допускает другие формы объединения предприятий, не противоречащие законодательству, к которому можно отнести и кластер.

М.П. Войнаренко пишет о том, что кластер – (англ. *cluster* – кисть, пучок, гроздь, куст, группа, скопление [2, с. 142]) имеет много значений в русском и украинском языках, но его специфичным признаком является объединение равноправных отдельных элементов

* *Науковий керівник – Крамаренко В.І., д.е.н., професор*